

friluftsliv

I BRØNDERSLEV KOMMUNE

Indhold

Friluftsliv for alle	2
Friluftsliv i Region Nordjylland	5
Friluftsrådets politik	7
Vision for friluftsliv i Brønderslev Kommune	11
Forslag til fremme af friluftslivet i Brønderslev Kommune.....	12

Friluftsliv for alle

Friluftsrådets formål er at støtte og opmuntre til friluftsliv under hensyntagen til natur og miljø. Friluftsrådet varetager som paraplyorganisation mere end 90 tilsluttede organisationers og den almene befolknings behov for og interesser i et aktivt friluftsliv. Alle kan have glæde af et aktivt friluftsliv. En af Friluftsrådets vigtigste opgaver er at samle og forene de mange forskellige interesser for rekreativ benyttelse af landskabet – at finde den største fællesnævner og medvirke til, at forvaltningen af friluftslivets rammer sker på bedst mulig måde. Dels skal befolkningens behov for at dyrke friluftsliv imødekommes, dels skal der tages det nødvendige hensyn til naturen. Styrken ligger i Friluftsrådets brede perspektiv, der rækker ud over særinteresser hos den enkelte.

Friluftsrådets struktur af frivillige bygger på 23 kredse bestående af mellem 1 og 8 kommuner. Medlemsorganisationerne udpeger repræsentanter i hver kreds, og denne kredsrepræsentation vælger en kredsbestyrelse.

Den lokale kredsbestyrelse, Friluftsrådet Vendsyssel, vil med dette friluftsoplæg gerne opfordre kommunen til at sætte fokus på friluftsliv i kommuneplanen. Oplægget kan danne udgangspunkt for en kommunal friluftspolitik eller fungere som inspiration til prioritering af indsatsen på friluftsområdet i kommunen. Oplægget redegør for de lokale ønsker og behov for fremtidens friluftsliv i kommunen.

Kommuneplanen skal ifølge planlovens § 11 a varetage mulighederne for friluftsliv. Den skal indeholde helhedsorienterede planer for både byen og det åbne land, hvilket giver rig mulighed for at planlægge for det bynære landskab. Hvis politikerne har formuleret en samlet friluftspolitik og -strategi, kan denne inddrages i udarbejdelsen af den samlede kommuneplan. Kommuneplanens rammedel og redegørelse kan bruges til at beskrive kommunens intentioner for friluftsliv.

FRILUFTSRÅDET I VENDSYSSEL

Brønderslev Kommune er en sammenlægning af 2 kommuner: Dronninglund mod øst og Brønderslev mod vest. Sammenlægningen skaber Brønderslev Kommune.

I foråret 2006 blev Friluftsrådets regionale struktur brudt op, og der blev skabt en ny struktur med en kredsinddeling med 3 kredse i Region Nordjylland. Kreds 1, med navnet Friluftsrådet i Vendsyssel, omfatter Hjørring, Frederikshavn, Brønderslev og Læsø Kommuner. Kredsbestyrelsen besluttede at lave et kommunalt friluftsoplæg for Hjørring, Frederikshavn og Brønderslev Kommuner.

Friluftsoplægget for Brønderslev Kommune skal gerne danne udgangspunkt for skabelse af en kommunal friluftspolitik for kommunen.

Friluftsrådet i Vendsyssel ser det som sin opgave at samle og forsøge at forene de mange forskellige interesser for rekreativ benyttelse af landskabet i kommunen. Dels skal befolkningens behov for at dyrke friluftsliv imødekommes og udvikles, dels skal der tages hensyn til naturen, så den bevares.

Friluftsrådet i Vendsyssel har med sin bredde mulighed for at pege på perspektiver, der rækker ud over særinteresser hos den enkelte organisation.

BESKRIVELSE AF BRØNDERSLEV KOMMUNE

Brønderslev Kommune er en landkommune med 3 større byer (Brønderslev, Hjørring og Dronninglund) og 4 mindre byer (Øster Brønderslev, Klokkeholm, Jerslev og Asaa), hvor Brønderslev er et naturligt midtpunkt – et centrum i Vendsyssel. Dronninglund i den Jyske Ås er placeret i en meget smuk natur i nærheden af Dronninglund Storskov. Kommunen grænser op til både Hjørring, Frederikshavn, Jammerbugt og Aalborg Kommuner.

Grænsen mod Hjørring og Frederikshavn Kommuner danner den nordlige grænse i Vendsyssel. Jammerbugt Kommune er grænse mod vest, og sydpå danner Aalborg Kommune grænsen.

Landskabet i Brønderslev Kommune er meget varieret med et meget kuperet terræn på den Jyske Ås og store, lave flader i Store Vildmose.

HOVEDLINJER FRA REGIONPLANEN

Sammen med Regionplan 2005 lavede Nordjyllands Amt en turisme- og friluftspolitik. I dette arbejde var Friluftsrådets daværende amtsbestyrelse meget aktiv og kom med mange input. Resultatet blev en meget visionær og målbar politik, som amtsbestyrelsen gerne havde set virkeliggjort. Friluftsrådet i Vendsyssel ser gerne, at Brønderslev Kommune overtager de gode ideer, som politikken beskriver for området i Vendsyssel, som Brønderslev Kommune er beliggende i.

En stærk udmelding fra amtspolitikere

Der skal satses på helhedsorienterede løsninger, hvor friluftsliv ses i et bredere perspektiv sammen med sundhed, kulturarv, natur og velfærd.

Det er et mål at få flere nordjyder til at deltage aktivt i friluftslivet. Det er derfor vigtigt, at vi har adgang til gode friluftsmuligheder i hverdagen. Ved siden af hverdagens friluftsliv er der brug for oplevelser af "vild" natur. Derfor udpeges større friluftsområder i Nordjylland, der kædes sammen af stier og grønne korridorer. Mulighederne for de store naturoplevelser vil så også komme turisterne til gode.

Hvis denne udmelding bliver et af de overordnede mål for en friluftspolitik i Brønderslev Kommune, og der handles efter den, er politikken dømt til at blive en succes.

FRILUFTSLIV I BRØNDERSLEV KOMMUNE

Brønderslev Kommune har næsten ideelle betingelser for friluft aktiviteter til lands, til vands og i luften.

Friluftsliv i Region Nordjylland

Friluftsrådets regionsudvalg i den nordjyske region finder, at det er vigtigt at sikre og udvikle den regionale friluftsinfrastruktur, som amterne begyndte på, og som især kommunerne er ansvarlige for nu. Vi kan arbejde regionalt gennem deltagelse i Region Nordjyllands forarbejde til den såkaldte Regionale Udviklingsplan (RUP) gennem kontakt med Skov- og Naturstyrelsens landsdelscenter i Skørping og Miljøcentret i Aalborg og – ikke mindst – ved at koordinere Friluftsrådets indsats i de kommunale grønne råd og lignende fora, hvor kommunale initiativer kan opstå og påvirkes.

Den nordjyske region har en række grønne landskaber med store muligheder for friluftsmæssig brug – for nordjyderne og for de mange turister i landsdelen. Set i regionsudvalgets perspektiv må følgende fremhæves:

Det største aktiv er kysten – fra den barske og urolige ved Hanstholm, omkring Skagens Gren til den milde og stille ved Aalborg Bugt. Den store interesse bevirker, at vi hele tiden må værne om adgangen til og bevarelse af strandenes kvaliteter.

Limfjordens kvaliteter har vi alle lært at værdsætte, enten gennem egne erfaringer, eller når vi synger ”Blæsten går frisk over Limfjordens vande”. Den gode oplevelse kan alt for ofte blive stoppet en sommerdag af den økologiske katastrofe, som iltsvind, bundvending og fiskedød er. Friluftsrådet vil arbejde med på alle initiativer, der genopretter natur og vandmiljø, som det var midt i forrige århundrede. Vi vil naturligvis arbejde med på tilsvarende initiativer i den hårdt plagede Mariager Fjord.

Regionsudvalget vil støtte, at der kommer nationalparker i Region Nordjylland, én i Thy, én i Østhimmerland og én på Skagens Odde. Store i udstrækning og rigtigt indrettet kan nationalparker blive et uvurderligt aktiv for naturbeskyttelse, for friluftsliv og for turismen. Vi får størst gavn af dem, hvis nationalparkerne er en del af en grøn struktur, for eksempel kystlandskabet gennem Thy og Hanherred,

bakkelandskabet gennem Vendsyssel (Jyske Ås) og tværs gennem Himmerland, fra Vildmosen til Livø.

For flere årtier siden indviede Nordjyllands Amt cykel- og vandrestien på Jyske Ås. Siden da er det blevet et netværk af afmærkede og beskrevne stier for gående, cyklende og nu også ridende friluftsfolk. Stinettet blev nationalt og nu også internationalt (Nordtrail). Skov- og Naturstyrelsen har skabt stinet, og kommunerne er godt i gang. I regionsudvalget vil vi altid interessere os for de nuværende og kommende stiers sammenhæng over de lange afstande, og at stiernes afmærkning og støttepunkter (for eksempel overnatningspladser) er velanbragte og vedligeholdte. Rekreativ færdsel til lands kan varieres med færdsel til vands. Vi vil sikre muligheden for sejlads på landsdelens åer og støtte projekter til gavn for tursejlads på fjordene, hvad enten det er for sejl, for motor eller som roer.

Friluftsrådets politik

Friluftsliv giver livskvalitet. Når friluftsliv integreres i de relevante kommunale forvaltningsområder, som sundhed, børn og unge, skole, ældre, kultur og fritid samt natur og miljø, opnås en lang række synergieffekter. Bedre muligheder for friluftsliv i en oplevelsesrig og tilgængelig natur skaber større naturforståelse, øger sundheden, forebygger livsstilsrelaterede sygdomme blandt borgerne og gør samtidig kommunen attraktiv.

Friluftsrådet opfordrer kommunerne til at inddrage organisationerne og borgerne i den kommunale opgaveløsning. Alle kommuner skal lave en strategi, hvor der tages aktiv stilling til rammerne for det lokale demokrati og formuleres visioner og spilleregler. Friluftsrådets lokale kredsbestyrelser er klar til at deltage aktivt i kommunernes fremtidige arbejde med de områder, der vedrører friluftsliv og natur. Det kan foregå gennem de grønne råd og grønne partnerskabsprojekter eller andre fora.

- >> friluftsradet.dk/354 (Det Friluftspolitiske Handlingsprogram)
- >> friluftsradet.dk/553 (friluftsliv i kommunerne)
- >> groennepartnerskaber.dk

Formidlingen af kommunens natur, kultur og friluftsliv er vigtig. Den vil gøre borgere og turister opmærksomme på kommunens tilbud, få flere mennesker ud at dyrke friluftsliv og skabe større naturforståelse. Formidlingen kan eksempelvis foregå gennem naturvejledning, naturskoler, undervisning, støttepunkter eller friluftskort.

- >> friluftskortet.dk
- >> friluftsradet.dk/493 (formidling)
- >> groentflag.dk
- >> natur-vejleder.dk
- >> skoveniskolen.dk

Turismen er vigtig for mange danske kommuner. Det er den også for Friluftsrådet, som ikke mindst arbejder for at fremme bæredygtig turisme. Friluftsrådet ser en betydelig synergi imellem friluftslivets tilbud til kommunens borgere og turister. Tiltag, der kommer såvel borgere som turister til gode, kan for eksempel være

nationalparker, cykel- og vandreruter, lejrpladser, udlejning af kanoer og kajaker eller formidlingen af natur- og friluftstilbud.

>> friluftsraadet.dk/471 (Friluftsrådet og turisme)

FRILUFTSLIV I BYEN

Mere og bedre friluftsliv i byens grønne og blå områder er afgørende for borgerne livskvalitet og sundhed, og byernes indretning har stor betydning for friluftslivets muligheder. Mulighederne kan forbedres gennem etablering af nye grønne områder, forbedring af natur og oplevelser samt etablering af flere friluftsfaciliteter.

85 procent af befolkningen bor i byerne, og derfor har det stor betydning, at der er attraktive opholdssteder og arealer, som er tilgængelige, og som giver gode muligheder for varierede oplevelser. Det samme gælder kommunens infrastruktur af stier, som giver borgerne mulighed for at færdes via sammenhængende stisystemer mellem hjem, arbejde, institutioner og indkøb.

Attraktive grønne og blå områder er nødvendige for god udøvelse af friluftsliv. På landsplan har vi fået flere grønne områder i byernes randzoner, men alt for mange grønne områder inde i byen forsvinder eller bliver mindre, og mange har stadig et naturindhold, som kan forbedres. Ofte er adgangen til byens blå områder - det vil sige søer, åer, kyststrækninger, havneområder og kanaler - for ringe og faciliteter kan forbedres.

>> byensfriluftsliv.dk

>> friluftsraadet.dk/671 (grønne byrum)

>> friluftsraadet.dk/1375 (Odense Deklarationen)

FRILUFTSLIV I DET ÅBNE LAND

Kyster

Danmarks ca. 7.300 kilometer kyststrækning er et vigtigt grundlag for friluftsliv med et stort udviklingspotentiale. Kystfriluftsliv står højt på Friluftsrådets dagsorden. Det er fortsat vigtigt at fastholde og arbejde for god adgang til og langs kysten – blandt andet ad markveje, stier og fællesveje – samt at fjerne ulovlig skiltning.

>> friluftsraadet.dk/1106 (kystfriluftsliv)

Landbrugsområder

Landbrugslandet er en del af danskernes landskabsopfattelse. Det er afgørende, at befolkningen kan færdes i produktionslandskabet. Friluftsrådet mener, at der uden skade for naturen, miljøet og produktionen kan åbnes for yderligere færdsel i det åbne land, for eksempel langs visse hegn og markskel, i randen af de dyrkede jorder, på braklagte jorder og på de dyrkningsfri bræmmer.

- >> spor.dk
- >> dn.dk
- >> dansklandbrug.dk
- >> landdistriktsprogrammet.dk

Skove

Skovene er af største betydning for friluftslivet. Det anslås, at hver dansker i gennemsnit besøger skovene 11 gange årligt. Derfor er det vigtigt fortsat at arbejde for bedre faciliteter i skovene samt bedre muligheder for at færdes og opholde sig i de private skove. Cirka en ottendedel af Danmark er dækket af skov, hvoraf cirka 25 procent er offentligt ejet. Der er behov for yderligere skovrejsning, som kan skabe bedre vilkår for friluftslivet og bidrage til opfyldelsen af den af Folketinget vedtagne politiske målsætning om at øge det danske skovareal.

Kommunal skovrejsning kan benyttes til at give borgerne bedre friluftsmuligheder og gavne naturen. Bynær skov kan tilmed gøre kommunen attraktiv for tilflyttende borgere og virksomheder og kan medvirke til at beskytte grundvandet. Bynær skovrejsning er et oplagt element i det lokale arbejde med fastlæggelse af en kommunal friluftspolitik, og skovrejsningen kan udgøre en markant del af kommuneplanerne. Ved planlægningen af al ny skov er det en god idé at overveje, hvilke oplevelser den nye skov skal indeholde. Friluftsrådet opfordrer til at inddrage de lokale brugere allerede tidligt i planlægningsfasen.

- >> friluftsradet.dk/499 (skovrejsning)

Råstofgrave

Tidligere graveområder byder på spændende muligheder for naturoplevelser og naturformidling. I mange tilfælde vil tidligere råstofgrave også kunne rumme ekspressive aktiviteter som motocross, skydebaner eller terrænkørsel, da forholdene ofte giver en god støjafskærmning.

- >> friluftsradet.dk/1826 (friluftsliv i råstofgrave)

Søer og vandløb

Friluftsrådet opfordrer til at forbedre mulighederne for sejlads på søer og vandløb. Roere, lystfiskere, surfere, fuglekiggere og mange andre har glæde af de danske søer og vandløb, og naturoplevelsen er fællesnævner for aktiviteterne. En fornuftig kommunal planlægning af den rekreative anvendelse af vandløb og søer kan medvirke til at mindske eller forhindre konflikter mellem de forskellige friluft aktiviteter, lodsejerinteresser og naturbeskyttelsesinteresser. Oprettelse af brugerråd for vandløb og søer kan bidrage til at forebygge eventuelle konflikter.

>> skovognatur.dk

>> friluftsradaet.dk/495 (adgangs- og færdselsforhold)

FRILUFTSLIV I DE BYNÆRE LANDSKABER

Overgangen mellem land og by, de bynære landskaber, udgør en vigtig ramme for friluftsliv. Derfor er adgangen til de bynære landbrugsområder, skove og natur- og kulturmiljøområder vigtige at forbedre.

Adgangen mellem by og land forhindres eller besværliggøres ofte af store veje, jernbaner, boligområder eller andre barrierer. Friluftsrådet anbefaler, at der tages højde herfor allerede ved planlægningen af nye byområder og infrastrukturanlæg, og at der arbejdes for at forbedre adgangen på tværs af eksisterende barrierer. Muligheden for at færdes mellem byen, boligen og arbejdspladsen og det åbne land kan optimeres eller forbedres ved anlæggelse af flere gang- og cykelstier mellem by og land. Ved en fremtidig byudvikling bør infrastruktur og grønne kiler fra de bynære naturområder ind i byen inddrages.

>> godadgang.dk

>> byensfriluftsliv.dk

Fiskebro

Vision for friluftsliv i Brønderslev Kommune

Brønderslev Kommune vil beskytte naturen og de landskabelige værdier. Kommunen har en varieret og flot natur, der skal beskyttes, benyttes og forbedres. Naturen er en grundlæggende værdi, der ikke må blive beskadiget. Samtidig skal naturen kunne bruges og være en del af og skabe glæde i borgernes såvel som turisternes hverdag.

Brønderslev Kommune vil medvirke til at gøre det åbne land, de brede strande ved Kattegat og naturområder hverdagsbetinget tilgængelige. Forskning har vist, at der er sammenhæng mellem motion, et aktivt friluftsliv og øget sundhed.

Brønderslev Kommune med en så spændende natur bør hurtigt få lavet et grønt råd for kommunen. Der er gode erfaringer fra andre grønne råd, som der kan bygges videre på. I rådet vil der være mulighed for at høre lystfiskerne om miljøtilstanden i de kommunale vandløb. Der vil være mulighed for at høre friluftorganisationerne om, hvor der er behov for udbygning af friluftsfaciliteter. Og der kan laves ad hoc-grupper, som kan indgå i partnerskab med Skov- og Naturstyrelsen om udbygning og finansiering af natur- og friluftstiltag.

Friluftsrådet i Vendsyssel ønsker kontakt til kommunen ved:

- at lade sin kredsbestyrelse deltage i møderne i det kommunale grønne råd
- at abonnere på kommune- og lokalplaner og komme med input til disse
- at være villig til at stille op til partnerskabsaftale
- at være høringspartner i forbindelse med ansøgninger om nedlæggelse af gennemgående vej i det åbne land
- at deltage i samarbejdet om vandre-, cykel- og rideruter i Midtjylland
- at være høringspartner i forbindelse med dispensation i forhold til naturbeskyttelseslovens beskyttelseslinjer
- at være høringspartner ved revision af turismepolitikken

Forslag til fremme af friluftslivet i Brønderslev Kommune

Friluftsrådet i Vendsyssel har lavet en helt ny SWOT-analyse af friluftslivet i Brønderslev Kommune. Vi har skelet til den analyse, som er lavet af Nordjyllands Amt i forbindelse med udarbejdelse af turisme- og friluftspolitikken for Nordjyllands Amt.

Formålet med analysen var at få afdækket stærke sider og muligheder såvel som svage sider og trusler i forbindelse med udarbejdelse af forslag til fremme af friluftslivet i kommunen.

ADGANG – PLADS TIL ALLE

Efter Friluftsrådets opfattelse bør den menneskelige dimension i friluftslivet udgøre den fjerde dimension i den danske natur- og miljøpolitik på linje med forureningsbekæmpelse, naturgenopretning og kulturmiljø. Gode rammer for friluftsliv er en forudsætning for en folkelig opbakning til natur- og miljøpolitikken fremover, og for at en lokal Agenda 21-politik kan tages alvorligt af kommunens borgere.

Adgang til det åbne land er et vigtigt element for at kunne dyrke friluftsliv. Derfor må en friluftsstrategi forholde sig til den kendsgerning, at antallet af markveje og stier er faldet drastisk (cirka 50 procent) de seneste 50 år. Nye stier ligger primært i boligområder eller bynære landbrugsområder og kan slet ikke leve op til det netværk af markveje og stier, der fandtes i midten af forrige århundrede. Friluftsrådet går ind for at forbedre mulighederne for uskadelig færdsel i vores natur.

Friluftsrådet vil gerne have fri teltning i kommunens plantager, så de bliver mere åbne for offentligheden, end naturbeskyttelsesloven kræver. Vi ser gerne, at der indrettes bålkasser og/eller grillpladser i plantagerne i lighed med dem, som Skov- og Naturstyrelsen har i nogle af deres plantager.

I det åbne land ser vi skræmmeskilte med teksten "Privat – adgang forbudt" eller lignende. Da Brønderslev Kommune helst skal være en åben og gæstfri kommune, ser Friluftsrådet gerne, at de kommunale myndigheder går foran med at få fjernet ulovlige eller uhensigtsmæssige skilte, som er opstillet i kommunen.

Friluftsliv er mere end blot de stille aktiviteter, som for eksempel vandring, svampeplukning og fuglekiggeri. Friluftsliv er også aktiviteter som for eksempel kørsel med terrængående køretøjer, skydning, motorsport, flyvning og andre aktiviteter, der kan virke støjende og dominerende for andre i området. Friluftsrådet vil gerne opfordre Brønderslev Kommune til at lave en behovsanalyse for dominerende og støjende friluftaktiviteter.

Golfbaner i Brønderslev Kommune bør alle have god mulighed for offentlig adgang og flersidig anvendelse. Kommunen bør arbejde for, at golfbaner bliver mindst lige så åbne som skove uanset ejerforhold.

Adgang for handicappede

Handicappedes muligheder for at færdes i naturen ønskes løbende forbedret. Det kan ske ved forbedring og korrektioner af eksisterende adgangsmuligheder og ved indretning af nye anlæg. Forbedringerne bør også gælde for kommunens strande, så de kan gøres handicapvenlige og vedblive at være Blå Flag-strande.

Kommunen bør også lægge stor vægt på, at der er så god adgang som muligt for alle til kommunens attraktive naturområder og historiske og kulturelle attraktioner, samt opretholde en god kollektiv trafik i området.

Kommunen bør give god oplysning om de steder, hvor der er tilgængelighed for alle. I samarbejde med relevante organisationer bør kommunen løbende lave forbedringer for fysisk handicappede.

>> godadgang.dk

Adgang til naturområder

Friluftsrådet i Vendsyssel ønsker at fremme borgernes tilgængelighed til de rekreative områder i byens randzoner, naturområder og det åbne land.

Det kan ske ved:

- at forbedre stinettet mellem land og by
- at forbedre den offentlige transport mellem byen og de rekreative områder
- at forbedre institutioners tilgængelighed til og mindske afstanden til rekreative områder
- at forhindre, at store veje kommer til at virke som barrierer i landskabet

- at gå i dialog med private lodsejere om offentlig adgang på deres jorder
- at rette opmærksomheden mod ulovlig skiltning på private jorder
- at forbedre tilgængeligheden til kommunens naturområder – herunder tillade sejlads på søer og vandløb
- at sikre gode parkeringsforhold ved rekreative områder
- at forbedre forhold for handicappede
- at arbejde for flersidig arealanvendelse, for eksempel på virksomheders friarealer uden for arbejdstiden, ride- og cykelstier på golfbaner og lignende
- at arbejde for større friluftsanvendelse af landbrugsarealer

Havkajaksejlads

SEJLADS

I den østlige del af Vendsyssel er borgernes muligheder for at dyrke sejlsport gode. Kommunen er ikke blevet begunstiget med store søer eller fjorde, men der kan dyrkes windsurfing fra kysten, og der kan sejles med sejlbåde i og fra alle østkystens havne.

CYKLING

I Brønderslev Kommune er der ikke målsætning for cykelstier, cykelruter og andre rekreative stier. Vi ser frem til en plan for et sammenhængende stisystem.

Ved planlægning af cykelstier bør børns skolevej tilgodeses. Lige så vigtigt er det, at børn har gode adgangsveje til det hverdagsbetingede friluftsliv. Måske skal denne tilgængelighed skabes ved et sammenhængende stinetsværk.

FLYVNING

Der er i Brønderslev Kommune kun én flyveplads beliggende syd for Brønderslev, hvorfra der er mulighed for at dyrke flyvning med ultralette fly og motorfly. Det er en plads, hvor mange piloter har trådt deres børnesko ved at lade sig uddanne på disse lette fly – en aktivitet, der må bevares og udbygges hvis nødvendigt.

Der er desuden to pladser, hvor der kan flyves med radiostyrede modelfly: én ved Dronninglund og én ved Brønderslev. Pladserne er steder, hvor unge og ældre mødes og udveksler erfaringer med at benytte luftrummet til deres sport og øve i luftrummet.

STRANDE

Stranden i Brønderslev Kommune er en børnevenlig sandstrand ud til Kattegat, hvor bilkørsel på selve stranden ikke finder sted. Der er let adgang til stranden, og der er flere steder etableret sti for kørestolsbrugere til stranden.

Blå Flag

Blå Flag-kampagnen er en international miljøkampagne, der arbejder for et rene hav- og kystmiljø og for at højne strandes og havnes generelle sikkerhed, service og kvalitet til gavn for de besøgende. I 2006 var der i Brønderslev Kommune uddelt 13 Blå Flag til 3 strande mod Nordsøen og 10 mod Kattegat.

Rekreativt fiskeri

Det rekreative fiskeri har gode kår i Brønderslev Kommune med en kyststrækning på næsten 25 kilometer. Der kan fiskes med stang fra stranden. Fiskeri med garn og ruser kan ske fra joller og andre små både, som sejler ud fra stranden eller fra kommunens havne. Ferskvandsfiskeri kan ske i Voer Å og Gerå med tilløb. Brønderslev Lystfiskerforening har fiskeret i Ryå med tilløb.

BENYTTELSE AF TOMME BYGNINGER TIL FRILUFTSFORMÅL

Friluftsliv skal som hovedregel foregå udendørs, men der er også behov for indendørs faciliteter, som kan være en base for de udendørs aktiviteter. Det bør være kommunens opgave at være med til at sikre, at de unge har sunde fritidsinteresser, og at de bevæger sig og dyrker motion.

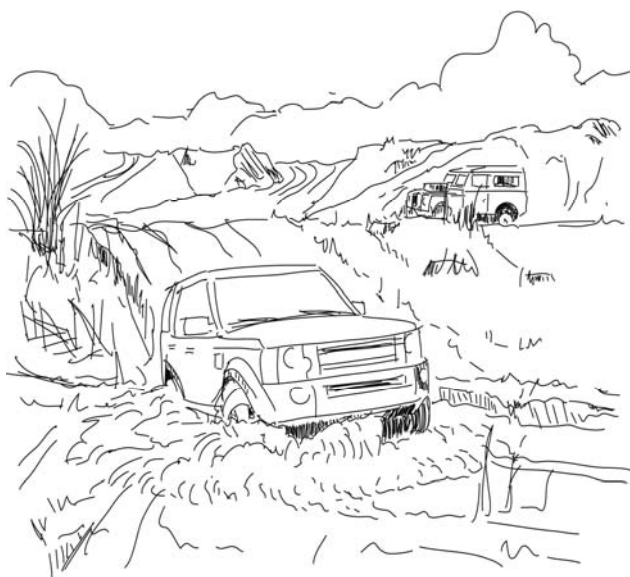
Kommunen kan støtte op om dette ved at være opmærksom på, hvad tomme kommunale bygninger kan bruges til. Friluftsrådet vil opfordre kommunen til at lave en regel om at undersøge, om tomme bygninger kan anvendes til støttepunkter for friluftsliv-, sports- eller anden klubvirksomhed, før bygningerne sættes til salg. Måske kan kommunen ved flersidig anvendelse af bygninger være med til,

at der kan spares husleje både for lejerne og for kommunen. Kommunen bør også være opmærksom på, om der eventuelt kan indrettes skovbørnehaver i tomme bygninger, der er beliggende i nærheden af skov- og naturområder.

BRUGERBETALING (GRATIS ADGANG FOR ALLE)

Naturen er fælleseje. Derfor mener Friluftsrådet, at der ikke skal opkræves betaling for almindelig brug af naturen til friluftsliv. Der skal arbejdes for, at adgangsforholdene forbedres både på kommunalt ejede arealer og privatejede arealer. Det er svært for borgerne at forstå, at der er 3 sæt regler for brug af skove i kommunen, alt efter om de er ejet af staten, af kommunen eller af privatpersoner.

Skadelig færdsel i naturområder kan undgås ved en kanalisering af færdslen. Lukning af naturområder bør administreres restriktivt og kun være en undtagelse, når kanalisering og andre tiltag ikke lykkes.

Terrænkørsel - en udtryksfuld aktivitet

STØJENDE OG UDTRYKSFULDE AKTIVITETER

Friluftsrådet anbefaler, at der igangsættes planlægning for støjende/udtryksfulde friluftaktiviteter, så Brønderslev Kommune undgår interessekonflikter på dette område. Vi opfordrer kommunen til at gå i dialog med ejerne af motorsportsbaner og køretekniske anlæg samt periodevis ubenyttede områder for at få lavet en af-

tale, så gaderace kan ske på disse baner, samt starte en miljøvurdering, så kommunen er på forkant med udviklingen.

Når en grusgrav i kommunen er gravet færdig, bør der ske en planlægning, så støjende aktiviteter eventuelt kan flyttes dertil. I Hellum er der en grusgrav, som vil blive gravet færdig i nær fremtid. Her kunne det for eksempel overvejes at lave en skydebane.

Flyvning bør ikke som sådan betragtes som en støjende aktivitet, hvis den udføres under hensyntagen til miljøet; det vil sige, at man under start undgår at overflyve beboelser og under flyvningen holder en højde, der ikke vil genere.

Udnyttelse af råstofgrave

Nedlagte råstofgrave er velegnede til støjende aktiviteter, da støjgenerne her mest effektivt kan minimeres. Der kan også skabes spændende natur i et område, hvor der har været gravet efter råstoffer. Råstofgrave er meget ofte beliggende i cykelafstand fra byerne og kan være med til at skabe et godt nærrekreativt miljø. Når en råstofgrav er færdiggravet, skal den som hovedregel reableres til landbrugsformål igen.

Friluftsrådet anbefaler

- at der i Brønderslev Kommune bliver lavet en arbejdsgruppe under det grønne råd til rådgivning om planlægning af de blivende aktiviteter i nedlagte råstofgrave sammen med de parter i området, som traditionelt kan skabe konflikter. Alle er enige om, at de reelle konflikter skal forebygges. Dette kan ske ved, at parterne bringes sammen under planlægningsproceduren af nye tiltag i en råstofgrav.

DRIFTEN AF KOMMUNALE SKOVE

Drift af kommunens skove og plantager bør primært være for at styrke områdernes frilufts- og naturværdier, så de bliver til størst mulig glæde for befolkningen. Forvaltningen af skovene bør leve op til Miljøministeriets strategi for bæredygtig skovdrift, som blev udarbejdet i 1994 som opfølgning på Rio-topmødet i 1992 om verdens udvikling og miljø.

Friluftsrådet anbefaler

- at Brønderslev Kommune følger Miljøministeriets strategi for bæredygtig skovdrift
- en plejeplan for skovene med følgende elementer:
- kommunens skove og plantager bevares og udvikles til naturnære skove med et højt naturindhold

- kommunens skove og plantager drives, så de giver kommunens borgere og turister optimale muligheder for at dyrke friluftslivet
- kommunens skove og plantager udnyttes til produktion af træ og udlejning af jagt i et forsvarligt omfang

I den kommunale skovstrategi bør begrebet "actionskove" indgå, hvilket betyder områder i bynære skove, hvor der må foregå rollespil, kørsel på mountainbike på mærkede ruter, skydning med splatterpistol og bålænding på grillpladser.

Bynær skov

Brønderslev Kommune er en skovfattig kommune med et skovareal på cirka 4.265 hektar. Skovene er ikke centreret om de større byer. Det er kun Dronninglund, der har skov inden for 1-2 kilometer fra centrum. I de senere år har den giftige bjørneklo vist sig som en plage for skov- og naturbrugere. Den bør udryddes.

Friluftsrådet anbefaler

- at der rejses kommunalt ejede bynære skove ved Brønderslev og Hjallerup. De kommunalt ejede bynære skov til de mindre byer skal efter Friluftsrådets opfattelse vedligeholdes, så stierne ikke gror til
- åbne pladser i skovene, som bruges af borgere, foreninger, dagplejemødre, idrætsklubber og spejdere til arrangementer, skal vedligeholdes, så der ikke sker en tilgroning
- at mindstene i disse skove også vedligeholdes og registreres

Hundeskove

"Hunden er menneskets bedste ven". I en hundeskov kan hund og ejer slappe af og lege uden at genere eller støde andre. Derfor er hundeskove et væsentligt tiltag, som bør laves i nogle grønne områder nær de største byer i kommunen. Det er vigtigt, at hundeskovene ligger tæt ved byerne, så også hundeejere, som ikke har bil, kan benytte dem.

PRIMITIVE OVERNATNINGSFACILITETER

Brønderslev Kommune er forsynet med primitive overnatningsfaciliteter langs med cykelruterne, som går gennem kommunen. Kommunen har overtaget 2 pladser efter amtet.

Friluftsrådet anbefaler

- at kommunen foretager en registrering af overnatningspladserne i kommunen.

Denne registrering bør indeholde oplysninger om, hvilke faciliteter der er på pladsen, samt hvem der er ejer, og hvem der vedligeholder pladsen. Disse oplysninger bør være til rådighed på Brønderslev Kommunes hjemmeside.

RIDNING

Ridning på blandt andet islandsheste er en hurtigt voksende aktivitet for både unge og gamle. Det betyder, at der er behov for nye ridestier og ridespor i kommunerne samt behov for at øge kendskabet til dem, der allerede er etableret. I 1996 startede projektet "Rideruten i Nordvendsyssel" med en samarbejdsaftale mellem en række parter omfattende landsdelens 5 nordligste kommuner (Skagen, Brønderslev, Sindal, Hjørring og Hirtshals), Nordjyllands Amt, Nordjyllands Statskovdistrikt, Friluftsrådet, LandboNord, Familielandbruget, Dansk Ride Forbund, Dansk Islandshesteforening og Destinationsselskabet "Toppen af Danmark".

Friluftsrådet har fra starten af dette arbejde været meget aktiv, fra idéfasen til nu, hvor ruten er ved at blive etableret i felten. Tips- og lottomidler fra Friluftsrådet var det, der fik sat gang i arbejdet med etablering af ruten.

Rideruten i Nordvendsyssel er nu tæt på at være færdigetableret og bruges i vidt omfang af lokale og turister.

Friluftsrådet opfordrer Brønderslev Kommune til at etablere riderute, ridestier og ridespor til forbindelse med og i forlængelse af rideruten i Frederikshavn Kommune og i Hjørring Kommune. Riderute, ridestier og ridespor i Brønderslev Kommune bør etableres i kommunens naturområder og føres mod syd til Aalborg Kommune, hvor en forbindelse over Limfjorden via Hals-Egense-færgen er ønsket og mulig.

>> riderute.dk

Friluftsrådet anbefaler

- at Brønderslev Kommune nedsætter et underudvalg under det kommunale grønne råd, som kan arbejde med ridestier, ridespor og rideruter i kommunen. Udvalget kan eventuelt påtage sig andre opgaver som for eksempel konfliktløsning mellem andre brugere af stierne samt lodsejere, formidling af god ridekik, formidling og udarbejdelse af information om stierne. Disse tiltag tjener til støtte for turisme og friluftsliv i kommunen.

SKILTNING AF REKREATIVE ANLÆG, STIER OG VEJE

Efter strukturreformen har kommunerne overtaget vedligeholdelsen af de nationale cykelruter og de regionale cykelruter og -stier. I Brønderslev Kommune dre-

jer det sig om en del af Rute 3 Hærvejsruten og en del af Rute 5 Østkystruten for de nationale cykelruters vedkommende. For de regionale ruters vedkommende er det Rute 59 Vendsysselruten og Rute 60 Bollerruten.

Standarden på skiltene og plancherne var stort set i top ved overtagelsen, og skal ruterne kunne være til glæde for lokalbefolkningen og markedsføres turistmæssigt, skal denne standard bibeholdes.

Friluftsrådet anbefaler

- Brønderslev Kommune, at der på budgettet afsættes midler til vedligeholdelse af skilte og informationsmateriale, så standarden ikke forringes.
- Kommunen opfordres til, at der laves frivillige aftaler med brugerorganisationer om vedligeholdelse af stier og ruter.

Fiskebro

BYERNES GRØNNE OMRÅDER

Vi har alle behov for at komme ud i den friske luft for at kunne motionere, lufte hunden eller sidde på en bænk og nyde oplevelsen af dufte, farver og former. Fra forskningen ved vi, at de grønne områder blandt andet har indflydelse på vores humør og følelsen af overskud og selvsikkerhed. Den misforståelse, at byernes grønne områder ofte betragtes som potentielle byggegrunde, må aldrig blive fremherskende i Brønderslev Kommune.

Friluftsrådet i Vendsyssel vil forsøge at påvirke kommunalpolitikkerne og arbejde i det grønne råd for:

- at sikre byernes grønne områder og parker
- at indgå i partnerskab, så der kan etableres nye grønne områder
- at sikre høj natur- og friluftsmæssig kvalitet i byernes grønne områder
- at forbedre biodiversiteten i byernes grønne områder
- at forbedre stinettet i byerne – eksempelvis forbinde bolig-, erhvervs- og rekreative områder
- at forbedre mulighederne for friluftsliv i både grønne og blå områder i byerne
- at opretholde tilgængeligheden til vandet i byerne
- at udarbejde plejeplaner for de enkelte parker og plantager

Fokus på de grønne områder

Friluftsrådet i Vendsyssel vil forsøge at påvirke kommunalpolitikkerne og arbejde i det grønne råd for, at friluftsvilkårene i kommunens grønne områder tilgodeser så mange befolkningsgrupper som muligt og gerne med flersidig anvendelse, samt at der sættes særlig fokus på nedenstående grupper:

- børn og unge
- familier
- indvandrere
- ældre og syge
- handicappede

Skab synergi og velfærd

Gennem fornuftig planlægning af friluftsliv og friluftsanser på kommunens grønne områder er der gode chancer for at planlægge sig til bedre velfærd hos borgerne. Kommunen kan påvirke borgernes livskvalitet og sundhed samt forebygge sygdomme og kan dermed være med til at spare samfundet for mange udgifter.

Ved at fokusere på tværgående indsatser mellem kommunale opgaveområder kan der opnås flere synergieffekter. Borgerne kan få livskvalitet, sundhed og velvære. Naturoplevelser bidrager positivt til børns personlige udvikling og fremmer den sociale forståelse og betydningen af hensynsfuld adfærd over for både mennesker og natur. Børneinstitutioner skal motiveres til at tilbyde børnene flere naturoplevelser og benytte kommunens grønne områder. Skolerne har også behov for grønne omgivelser, for at eleverne kan lære om naturen og studere planter og dyr i det fri.

Friluftsrådet anbefaler

- ”Grønt Flag – Grøn Skole” til alle skoler, og for de små er der lavet et projekt kaldet ”Grønne Spirer”.

FRILUFTSLIV OG BOSÆTNING

Brønderslev Kommune vil, som andre kommuner, gerne være en kommune med øget bosætning og med styrkelse af erhvervslivet. En friluftspolitik kan være med til at bane vejen for en øget bosætning. Friluftspolitikken skal ikke bare gælde for de større byer, men også være med til at bevare de mindre bysamfund i kommunen.

BORGERINDDRAGELSE OG FORMIDLING AF FRILUFTSLIV

Borgerinddragelse bør ske på mange måder. Der skal både være permanente grupper, ad hoc-grupper og partnerskabsgrupper. Friluftsrådet vil deltage og være en aktiv partner i det af Brønderslev Kommune nedsatte grønne råd.

Borgerinddragelse kan også være konkrete projekter som bekæmpelse af bjørneklo, indsamling af affald, vedligeholdelse af cykel- og ridestier og vedligeholdelse af lokale vandrestier. Måske kan foreninger også varetage naturpleje af vandløb eller andre konkrete arealer. Brønderslev Kommune understøtter og har en aktiv politik for landsbyrådene, men Agenda 21-arbejdet er også noget, som Brønderslev Kommune skal arbejde med.

Som et konkret Agenda 21-initiativ bør Brønderslev Kommune sammen med naturvejledere, lokale foreninger, landsbyråd og organisationerne planlægge en "kend din nye kommune"-kampagne, hvor der laves ture til kommunens større og mindre naturperler.

Naturvejlederordningen findes i Brønderslev med kommunalt ansat personale, som får løntilskud fra Friluftslivets tips- og lottomidler.

Friluftsrådet ønsker at se følgende scenarier i kommunen:

- at når friluftspolitikken for kommunen er vedtaget, vil det stadig være attraktivt at bo i det åbne land og i de mindste byer
- at bynære skove og plantager ved de mindste byer også bliver passet og vedligeholdt, gerne i partnerskab med den lokale borgerforening, så der ikke sker en tilgroning af pladser og stier
- at overflødige huse opkøbes, restaureres og sælges som sommerhuse eller nedrives
- at der er bynær skov til alle små byer i kommunen
- at der er lokale stier, som medvirker til at forbedre livskvaliteten for de mennesker, der bor i landdistrikterne

Friluftsrådet ønsker derimod ikke at se følgende scenarier i kommunen:

- at når man bevæger sig ud fra byerne i det åbne land, er alle bygninger ubeboede og faldefærdige
- at de mindste byer i kommunen er ubeboede, og husene usælgelige og forladte med skodder for vinduerne
- at skolerne i landsbyerne er solgt til en lokal håndværker, som ikke vedligeholder bygningerne

Nye undersøgelser har igen bekræftet, at adgang til naturområder tæt ved boligen er en vigtig parameter, når folk vælger, hvor de skal bo. Ydermere vil forbedrede rekreative muligheder og adgangsforhold også have en positiv indflydelse på turismen.

TURISME

En friluftspolitik for Brønderslev Kommune bør indeholde konkrete forslag til, hvordan befolkningen kan leve med turismen, og hvordan turismen kan skabe udvikling i lokalområderne, uden at det ødelægger lokalbefolkningens mulighed for at dyrke et aktivt friluftsliv.

Friluftsrådets opfordring til konkrete turisttiltag er at lave en ”markedsføring” og udbygning af de rekreative stier, som findes i bynære omgivelser. Med lidt kreativitet og uden brug af store midler kan der nemt skabes flere nye mærkede stier i kommunen. Udbygningen kan ske i samarbejde med den lokale LAG (Lokale AktionsGruppe).

Nordsøstien er en vandrerute, der i Brønderslev Kommune går kystnært fra kommunegrænsen mod Frederikshavn Kommune til kommunegrænsen til Aalborg Kommune. Den er en del af Nordtrail – en vandrerute rundt om Nordsøen. Denne sti vil blive et plus for turismen og vandrere vil på denne sti gå gennem noget af kommunens smukkeste natur.

Friluftsrådet anbefaler

- at Brønderslev Kommune laver lokale vandreruter ind i baglandet.

KOLLEKTIV TRAFIK

Brønderslev Kommune bør arbejde på, at der bevares et godt tilbud af kollektiv trafik. En reduktion vil besværliggøre livet for borgerne i de små bysamfund og vil hindre en yderligere bosætning i de mindste byer i kommunen.

LOKALT AGENDA 21

Affald i naturen

Ved at skrive, at der er for meget affald i naturen i Brønderslev Kommune, røber Friluftsrådet ikke nogen hemmelighed. Her har vi alle et ansvar, både borgere, kommunen og staten.

Mange hundeejere har i dag en pose med, når de lugter hund, eller de tager en pose ved indgangen til parken, så de kan fjerne hundens efterladenskaber og smide dem i en dertil indrettet kurv.

Agenda 21-arbejdet i kommunen bør være med til at gøre det lige så naturligt og selvfølgelig at medtage sit affald, når der køres i bil, sejles, cykles, vandles, eller når skovturen nydes sammen med familien.

Kommunen bør opfordre cykel- og kanoulejningsfirmaerne til at udlevere en affaldspose til lejerne for at signalere, at vi i Brønderslev Kommune ikke vil have affald smidt i naturen.

Oplag af miljøfarligt affald i naturen

Brønderslev Kommune skal efter loven sørge for, at der ikke sker et oplag af miljøfarligt affald i naturen. Dette kan ske ved, at kommunen laver en handlingsplan for fjernelse af skrotbiler i det åbne land, og at kommunen pålægges at lave en opsamlings- og bortskaffelsesordning for gamle landbrugsredskaber, så de ikke skæmmer naturen.

Oplag af skæmmende affald i naturen

Friluftsrådet vil opfordre kommunen til at lave en saneringsordning for gamle minkfarme, så de kan saneres for en overkommelig pris.

- Skoler og børnehaver bør også deltage i Agenda 21-arbejdet
- Forvaltningen bør gøre det attraktivt for kommunens skoler at styrke naturformidlingen, gerne med økobaser i cykelafstand fra skolerne.
- Forvaltningen bør opfordre skolerne til at deltage i "Grønt Flag"-ordningen.
- Forvaltningen bør opfordre børnehaver til at deltage i projektet "Grønne Spirer".

KOLONIAVER

I Brønderslev Kommune er der også grønne kiler, hvori der er placeret kolonihaver, private friarealer, der gavner haveejere og -brugere, men også kan gavne andre, hvis der er fri adgang til havekolonien. Antallet af kolonihaver har været i

stærk tilbagegang. Nu er der cirka 62.000 kolonihaver i Danmark. I 2000 blev der taget initiativ til sikring af danske kolonihaver.

Der blev i 2001 lavet en lov, hvorefter ejere af kolonihaveområderne skulle tage stilling til, om haverne skulle være varige eller ikke varige. Det endte med, at cirka 54.000 kolonihaver blev erklæret for varige. Varige kolonihaver er meget beskyttede mod nedlæggelse. Hvis varige kolonihaver undtagelsesvis skal nedlægges, skal der stilles erstatningshaver til rådighed.

Friluftsrådet anbefaler

- at der laves en bevaringsplan for kolonihaverne i kommunen.

TIPSMIDLER

En del af tiltagene beskrevet i dette friluftsoplæg til Brønderslev Kommune kan der søges tipsmiddeltilskud til. Friluftsrådet uddeler hvert år cirka 50 millioner kroner til en lang række forskellige projekter, som alle er relateret til friluftsliv. Det er væsentligt, at Friluftslivets tips- og lottomidler kommer mange til gavn, og at de er med til at skabe et lokalt engagement.

Tekst: Friluftsrådet samt kredsbestyrelsen for Friluftsrådet Vendsyssel
Trykt: 100 eks. – november 2007
Findes i elektronisk form på www.friluftsradet.dk

Friluftsrådets sekretariat

Scandiagade 13
2450 København SV
Tlf. 33 79 00 79
fr@friluftsradet.dk
www.friluftsradet.dk

Friluftsrådet Vendsyssel

Kredsformand

Thomas Elgaard Jensen
Kragkærvej 5
9800 Hjørring
Tlf. 98 96 54 65
vendsyssel@friluftsradet.dk
www.friluftsradet.dk/1506

Friluftsrådet
THE DANISH OUTDOOR COUNCIL

